

Výročná správa
Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí

ku Konsolidovanej účtovnej závierke

k 31. 12. 2015

Bratislava, 30. 6. 2016

JUDr. Miroslav Lajčák
*Minister zahraničných vecí a európskych
záležitostí Slovenskej republiky*

Obsah

Úvodné slovo štatutára	4
Profil spoločnosti.....	7
Predmet činnosti MZVaEZ SR	10
Informácie o fungovaní MZVaEZ SR.....	11
Konsolidovaná účtovná závierka MZVaEZ SR k 31. 12. 2015 a správa audítora.....	14

Úvodné slovo štatutára

Vážení priatelia, teším sa, že na stránkach Výročnej správy Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Vám môžem prezentovať najvýznamnejšie momenty našej zahraničnej politiky a hlavné výsledky práce rezortu za rok 2015.

Z perspektívy medzinárodných vzťahov možno konštatovať, že minulý rok bol rozporuplným obdobím. Počas neho sme museli čeliť vážnym krízam, no zároveň sa podarilo dosiahnuť viacero povzbudivých výsledkov. K hlavným výzvam patrilo riešenie migračnej krízy, nestability v európskom susedstve, dlhovej krízy EÚ, ako aj zintenzívňovanie boja proti terorizmu. Ale uplynulý rok bol aj obdobím veľkých úspechov OSN. V tejto súvislosti rád spomeniem výsledok parížskej konferencie COP21 venovanej klimatickým zmenám, ako aj prijatie Agendy 2030 zameranej na trvalo udržateľný rozvoj. Slovensko sa v kontexte týchto výziev profilovalo ako dôveryhodný, zodpovedný a solidárny partner.

Na medzinárodnopolitickej scéne sme potvrdili, že základným pilierom slovenskej zahraničnej politiky je a zostáva EÚ. V kontexte kríz SR zdôrazňovala potrebu solidarity, súčinnosti a hlavne jednoty založenej na rešpektovaní spoločných pravidiel, a zároveň citlivom prístupe k jednotlivým krajinám. Tieto výzvy budú v centre pozornosti SR počas jej prvého predsedníctva v Rade EÚ.

V roku 2015 čelilo medzinárodné spoločenstvo veľkej kríze na Blízkom východe. Dlhodobá destabilizácia regiónu spôsobila migračnú vlnu, ktorá výrazným spôsobom ovplyvnila situáciu v Európe. Naopak, pozitívny efekt mala dohoda týkajúca sa iránskeho jadrového programu, ktorá zlepšila vzťahy s Iránom ako dôležitým regionálnym hráčom.

V oblasti bezpečnostnej politiky sme jasne ukázali, že druhým pilierom našej zahraničnej politiky je Severoatlantická aliancia. Slovensko sa sústredilo na implementáciu výsledkov posledného samitu NATO vo Walese, ako aj na prípravu ďalšej vrcholnej schôdzky vo Varšave. SR presadzovala komplementaritu pôsobenia NATO so Spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou EÚ. Spolu s ostatnými členmi OBSE sme si pripomenuli 40. výročie prijatia Helsinského záverečného aktu, ktorý zostáva príkladom riešenia zložitých medzinárodnopolitických situácií cestou dialógu.

V roku, ktorý bol pre OSN jubilejným, sme sa usilovali o zintenzívnenie spolupráce s touto organizáciou. Slovenská republika sa naďalej venovala agende reformy bezpečnostného sektora. Krátko po mojej účasti na zasadnutí Valného zhromaždenia OSN v New Yorku navštívil Slovensko generálny tajomník OSN Pan Ki-mun.

Na regionálnej úrovni bola v roku 2015 prioritou SR druhá polovica nášho predsedníctva Vyšehradskej štvorky. V duchu motta *Dynamický Vyšehrad* sa nám podarilo dosiahnuť pokrok v oblasti sektorovej spolupráce, koordinácie zahraničných politík krajín V4 napríklad vo vzťahu k Ukrajine či spolupráce s ďalšími partnermi vo formáte V4+. K rozvoju spolupráce s našimi susedmi prispelo aj vytvorenie tzv. Slavkovského formátu spolu s Českou republikou a Rakúskom. Významným konkrétnym príspevkom v regióne bolo vyslanie príslušníkov Policajného zboru SR do Maďarska a Slovinska s cieľom pomôcť pri zvládaní migračnej krízy.

Slovensko pokračovalo v rozvíjaní transatlantických vzťahov a intenzívnej bilaterálnej spolupráci s ďalšími strategickými partnermi. Vo všetkých oblastiach sa rozvíjali vzťahy s krajinami EÚ. Mimo Únie zostal prioritným priestorom západný Balkán spolu s Tureckom a východná Európa. V oboch regiónoch sme kládli dôraz najmä na pokrok krajín v integračných procesoch.

Európska orientácia Ukrajiny a s tým spojená potreba masívnych a systematických reforiem boli pre nás jednou z najdôležitejších priorít. Aj preto sme nášmu susedovi poskytovali pomoc v komplikovanej politickej a bezpečnostnej situácii. Naše početné diplomatické aktivity boli zamerané na podporu mierového riešenia situácie, rešpektujúc suverenitu a teritoriálnu integritu Ukrajiny. Bilaterálne sme sa snažili o všestranné zdynamizovanie vzťahov. Prioritou bola ekonomika, energetika, ale aj kultúra.

Úspešne sme pokračovali v implementácii *Stratégie vonkajších ekonomických vzťahov na obdobie rokov 2014 – 2020*, pričom sme sa sústreďovali na oblasť obchodu, znalostnej ekonomiky, výskumu a inovácií. Najvýznamnejším výsledkom v oblasti investícií bolo podpísanie dohody s firmou Jaguar Land Rover o vytvorení jej závodu v SR, ako aj rozhodnutie leteckej spoločnosti Ryanair vytvoriť v Bratislave regionálnu centrálu. Zintenzívňovala sa ekonomická spolupráca s rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami Latinskej Ameriky a Ázie. Ministerstvo pokračovalo v organizovaní podnikateľských fór a misií. Významným úspechom rezortu bolo zriadenie Slovenského styčného inováčného úradu vo Fínsku. Ide o prvý takýto úrad v zahraničí.

V oblasti energetickej bezpečnosti bol v centre našej pozornosti projekt európskej Energetickej únie. Aj vďaka slovenskému predsedníctvu vo V4 došlo k zintenzívneniu spolupráce krajín tohto zoskupenia v sektore energetiky. Prioritou v plynárskom sektore bolo efektívne využívanie existujúcich prepravných kapacít, vytvorenie severojužného koridoru a predovšetkým projekt plynovodu Eastring. Slovensko spolu s viacerými zahraničnými partnermi vnímalo projekt Nord Stream 2 so znepokojením a mobilizovalo proti nemu podobne zmýšľajúcich partnerov v EÚ.

Rok 2015 bol mimoriadne významným z pohľadu agendy rozvojovej spolupráce nielen preto, lebo bol vyhlásený za Európsky rok rozvoja. *Agenda 2030* nahradila doterajšie *Miléniové ciele*. SR prijala nový zákon o rozvojovej spolupráci, ktorý umožňuje efektívnejšie reagovať na požiadavky dynamicky sa meniaceho vonkajšieho prostredia. Našimi prioritami zostali Afganistan, Keňa a Moldavsko. Na krízy, ktoré prepukli v roku 2015 (Blízky východ, Afrika, migrácia), reagovala SR operatívne navýšením pomoci.

Hlavným faktorom, ktorý ovplyvnil prácu ministerstva v oblasti konzulárnej pomoci, bol významný nárast počtu občanov SR cestujúcich do zahraničia. Ministerstvo reagovalo na tento vývoj novými formami asistencie, napríklad v podobe tzv. konzulárnych dní. Novela zákona o zahraničnej službe a ukončenie elektronizácie konzulárnych služieb prispeli k zefektívneniu asistencie občanom SR.

Pozornosť sme venovali aj našim krajanom v zahraničí. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa okrem tradičných aktivít zamerával na prípravu *Koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na roky 2016 – 2020*. Vláda SR ju schválila v októbri 2015.

Agende verejnej diplomacie dominovala príprava brandingu – vytvorenia značky pre SR. Jednou z hlavných foriem prezentácie Slovenska bola naša účasť na výstave EXPO 2015 v Taliansku.

Aktivity kultúrnej diplomacie sme orientovali na výročia významné pre SR, Európu i svet. Oslávili sme 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra a pripomenuli sme si jeho aktivity na poli jazyka, literatúry, publicistiky, školstva, osvety, ale aj politiky, ktoré však samy osebe neboli Štúrovým cieľom. Boli preňho prostriedkom polozenia základov modernejšieho a slobodnejšieho Slovenska, ktoré by sa v budúcnosti nedali naštrbiť. Tieto základy je potrebné upevňovať a v duchu Štúrovho citátu „kto žije duchom, v tom žije celý svet a on v celom svete“ na nich budovať aj v oblasti slovenskej zahraničnej politiky.

V roku 2015 si svet pripomenul 70. výročie ukončenia druhej svetovej vojny, ako aj 70. výročie založenia Organizácie Spojených národov, na ktorom sa podieľal významný slovenský diplomat Ján Papánek. Ako člen koordinačného výboru patrila medzi 14 ľudí, ktorí formulovali záverečný text Charty OSN. Rád konštatujem, že prínos slovenských diplomatov aj dnes ďaleko presahuje rámec našej krajiny a jej priorít.

Ministerstvo v roku 2015 potvrdilo, že je pripravené reagovať na komplexný medzinárodnopolitický vývoj vo svete. Rezort naplnil *Zameranie zahraničnej politiky na rok 2015* a súčasne sa flexibilne adaptoval na dynamický vývoj, nové vonkajšie podnety a krízové situácie, ktoré otriasli EÚ a do značnej miery aj svetovým zahraničnopolitickým systémom. Aj v takto komplikovanom roku ministerstvo dokázalo presadzovať národné priority a ochraňovať záujmy SR a jej občanov.

Profil spoločnosti

Základné identifikačné údaje

Správca rozpočtovej kapitoly	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVaEZ SR)
Sídlo správcu rozpočtovej kapitoly	Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37
Dátum založenia/zriadenia	1. 1. 1993
Spôsob založenia/zriadenia/vzniku	MZVaEZ SR pôsobí na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
IČO	00699021
DIČ	2020879344
Zriaďovateľ	Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava IČO: 00151742

Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov k 31. 12. 2015

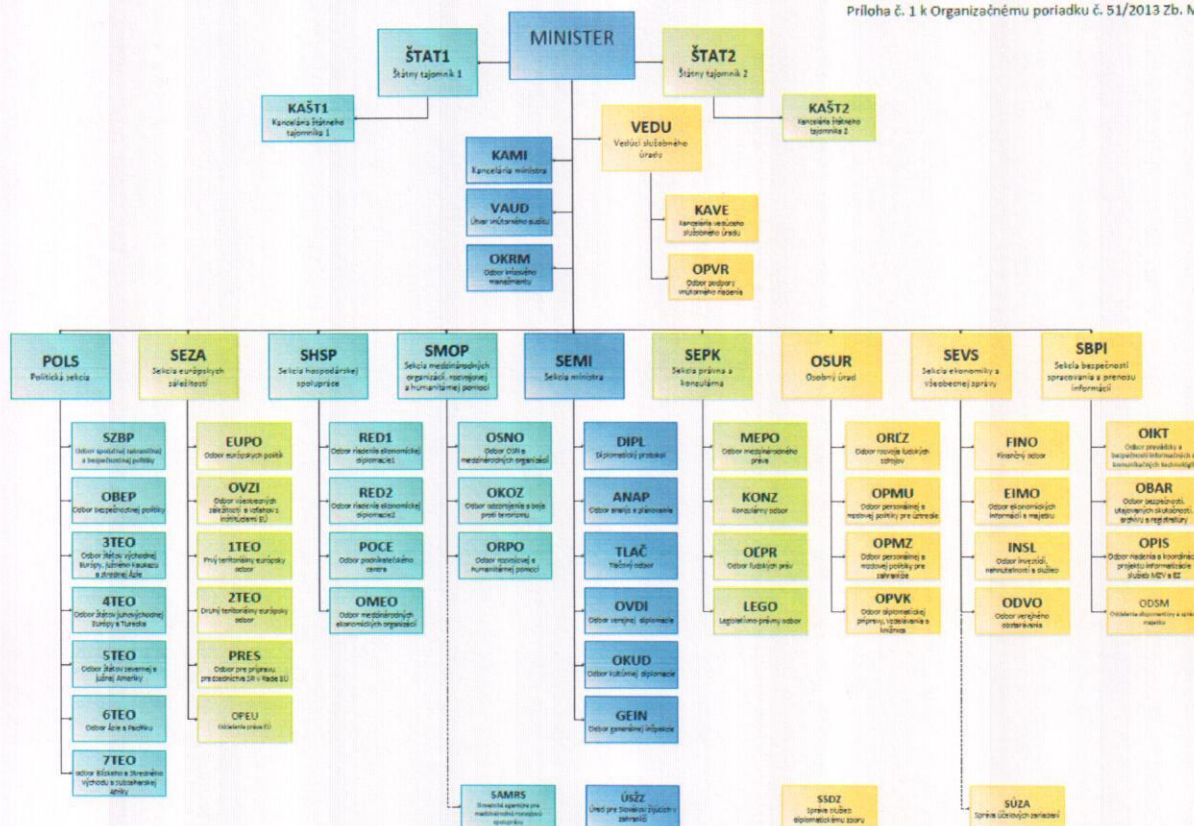
MZVaEZ SR riadi a za jeho činnosť zodpovedá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí JUDr. Miroslav Lajčák. Ministra zastupoval do 31.12.2015 štátny tajomník Mgr. Igor Slobodník.

MZVaEZ sa organizačne člení na jednotlivé útvary v ústredí (sekcie, odbory a oddelenia) a osobitné organizačné útvary, ktoré vykonávajú diplomatické alebo konzulárne funkcie v zahraničí. V zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ sú štyri právnické osoby:

- Správa účelových zariadení (SÚZA),
- Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ),
- Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS),
- Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ).

Organizačnú štruktúru zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Príloha č. 1 k Organizačnému poriadku č. 51/2013 Zb. MZV

Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Na rozpočet kapitoly MZVaEZ SR sú okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky napojené celkovo 3 typy účtovných jednotiek, a to rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a akciová spoločnosť.

1.) rozpočtové organizácie

Obchodné meno	Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)
Sídlo	Grösslingová 35, Bratislava
Druh vplyvu	Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	31819559

Obchodné meno	Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚŠZZ)
Sídlo	Palisády 29/A, Bratislava
Druh vplyvu	Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	30798868

2.) príspevkové organizácie

Obchodné meno	Správa účelových zariadení (SÚZA)
Sídlo	Palisády 708/31, Bratislava
Druh vplyvu	Príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	30806101

3.) akciová spoločnosť

Obchodné meno	Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ)
Sídlo	Palisády 31, Bratislava
Druh vplyvu	Akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti MZVaEZ SR – 100% majetková účasť
IČO	35822163

Predmet činnosti MZVaEZ SR

Na základe osobitného zákona ministerstvo zabezpečuje najmä:

- a) ochranu práv a záujmov Slovenskej republiky a jej občanov v zahraničí,
- b) riadenie zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (ďalej len „zastupiteľský úrad“)
- c) styky s orgánmi a predstaviteľmi cudzích štátov v Slovenskej republike a v zahraničí,
- d) efektívne hospodárenie a nakladanie s majetkom Slovenskej republiky v zahraničí, ktorý má vo svojej správe,
- e) koordináciu prípravy a vnútroštátneho prerokovania, uzatvárania, vyhlasovania, vykonávania a vypovedávania medzinárodných zmlúv,
- f) kultúrnu prezentáciu SR v zahraničí,
- g) zahraničnú a bezpečnostnú politiku Slovenskej republiky,
- h) oficiálnu rozvojovú pomoc,
- i) koordináciu realizácie a výkon politik Európskej únie v rámci kompetencií stanovených zákonom,
- j) výkon štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí,
- k) koordináciu presadzovania obchodno-ekonomických záujmov Slovenskej republiky v zahraničí a medzirezortnú koordináciu prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí,
- l) koordináciu plnenia úloh v oblasti ľudských práv.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej zahraničnej politiky, uskutočňuje túto politiku, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Činnosť ministerstva, ako aj organizácií konsolidovaného celku, je riadená komplexom viacerých zákonov a iných právnych predpisov, z ktorých pre príklad možno uviesť zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a i.

Informácie o fungovaní MZVaEZ SR

Plnenie funkcií štátu

Správca rozpočtovej kapitoly MZVaEZ SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy Slovenskej republiky k ostatným štátom a medzinárodným organizáciám.

MZVaEZ plní funkcie štátu v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Jeho činnosť prostredníctvom ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí riadi, koordinuje a kontroluje vláda.

Pri plnení svojich úloh sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, uzneseniami vlády Slovenskej republiky, štatútom a organizačným poriadkom ministerstva, zameraním zahraničnej politiky, ktoré nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky a Plánom práce vlády Slovenskej republiky na príslušný rok.

Ako právnická osoba vystupuje vo svojom mene alebo v mene štátu a svojimi príjmami a výdavkami je ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

MZVaEZ je služobným úradom v zmysle zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, zákona č. 553/2009 Z. z. o verejnej službe a zákona č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe v znení zákona č. 403/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Informácie o stave konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR tvorí v roku 2015 celkovo päť organizácií:

- 1 materská spoločnosť – rozpočtová organizácia MZVaEZ,
- 2 dcérske rozpočtové organizácie SAMRS a ÚSŽZ,
- 1 príspevková dcérska organizácia SÚZA a
- 1 akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti SSDZ.

Účtovný pohľad na stav konsolidovaného celku poskytuje Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2015, ktorú tvorí konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky.

Rozpočtový pohľad na čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v štruktúre záväzných ukazovateľov z pohľadu ekonomickej, funkčnej a programovej štruktúry poskytuje Štátny záverečný účet za rok 2015.

Limit príjmov kapitoly MZVaEZ SR bol v roku 2015 splnený. Schválený limit príjmov kapitoly vo výške 9 373 092 EUR bol počas roka 2015 upravený na 4 923 092 EUR.

Celkové plnenie (vrátane prostriedkov prijatých z rozpočtu EÚ, o ktoré môže kapitola prekročiť limit výdavkov) bolo v objeme 5 525 738,20 EUR, čo predstavuje 112,24 % k upravenému rozpočtu. Plnenie príjmov bez prostriedkov prijatých z rozpočtu EÚ (583 856,20 EUR) bolo v objeme 4 941 882 EUR, čo predstavuje 100,38 % k upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly MZVaEZ SR boli skutočne čerpané v objeme 152 743 713,03 EUR na 100,19 % k upravenému rozpočtu. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 134 081 215,74 EUR (99,86 % z upraveného rozpočtu) a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 18 662 497,29 EUR (102,72 % z upraveného rozpočtu). Všetky záväzné ukazovatele rozpočtu boli dodržané.

Z porovnania prehľadu celkových výsledkov hospodárenia so schváleným a upraveným rozpočtom vyplýva, že kapitola MZVaEZ SR dodržala záväzne stanovený ukazovateľ príjmov a stanovené limity výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2015, ako aj záväzný limit počtu zamestnancov.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2015 dosiahol 1 187,4 osôb, z toho v ústredí 515,0 osôb a v zahraničí stav 672,4 osôb.

Vývoj konsolidovaného celku je po vecnej stránke určovaný hlavnými úlohami MZVaEZ SR, ktoré zabezpečuje tvorbu, realizáciu a smerovanie zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR, primárne v rámci členstva SR v Európskej únii, Organizácii Severoatlantickej zmluvy, Organizácii Spojených národov ako aj prostredníctvom vzťahov SR s ostatnými štátmi, medzinárodnými, medzivládnymi a mimovládnymi organizáciami. Vývoj konsolidovaného celku určuje takisto plnenie úloh vyplývajúcich z bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce SR s krajinami EÚ, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

V rámci významných investičných akcií bola v roku 2015 ukončená výstavba budovy Pražská 7, ktorá bola spustená pred rokom 2012 projektovými prácami, vrátane ukončenia hlavných obstarávaní na nábytok, inštalácie licencií a softvéru a pod.

Činnosť konsolidovaného celku nemá vplyv na životné prostredie a zamestnanosť.

Po 31. decembri 2015 nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2015 alebo vo výročnej správe.

Konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku.

Konsolidovanému celku nevznikli v roku 2015 náklady spojené s oblasťou výskumu a vývoja. Výdavky v rámci funkčnej klasifikácie 0150 – výskum a vývoj v oblasti všeobecných verejných služieb boli čerpané jedine prostredníctvom poskytnutých dotácií súlade so zákonom č. 545/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MZVaEZ SR a „Výnosom MZVaEZ SR č. 66/2011 z 8. marca 2011 o zložení komisie, rozhodovaní komisie, organizácii práce, postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí a o kritériách na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácií“ formou bežných transferov (kategória 640) vo výške 113 798 EUR.

V roku 2015 nedošlo k nadobúdaniu vlastných akcií. Návrh na rozdelenie zisku z roku 2014 sa vzťahoval iba na Správu služieb diplomatickému zboru, a. s., ktorý z výsledku hospodárenia vo výške 359 952 EUR odviedol materskej účtovnej jednotke dividendy vo výške 201 655 EUR.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

**Konsolidovaná účtovná závierka MZVaEZ SR k 31. 12. 2015
a správa audítora**